

Købstadskole, men da kun under Forudsætning af vedkommende Sogneforstanderskabs eller Skolekommissions og Borgerrepræsentations Samtykke.“

Man byggede den Gang paa Frivilligheden, paa, om der var Interesse hos Forældrene og hos Lærerne for en saadan fortsat Undervisning. Det blev heller ikke til ret meget med denne fortsatte Undervisning udover den, der blev givet i Aftenskolerne, som jeg ingenlunde skal undervurdere. Men jeg tror, det er, fordi man har grebet Sagen noget forkert an. Vi fik i Sommer en Beretning fra Kultusministeriet, hvori det oplystes, at der er holdt Aftenskole i 798 Skoler i Vinteren 1911—12, og at disse Skoler har været besøgte af 23,633 Elever — et forholdsvis lille Antal —, og at der samtidig har været 34 Fortsættelsesskoler, hvor der er undervist 1,017 Elever. Men det er heller ikke meget, der fra det offentlige Side er bidraget til denne fortsatte Undervisning. Til Efterskoler har Staten bidraget 10 Kr. pr. Elev, Amtet 2 Kr. og Sognekommunen ogsaa 2 Kr. aarlig. Til Aftenskoler har Staten bidraget 1 Kr. 60 Øre, Amtet 50 Øre og Sognekommunen 70 Øre aarlig pr. Elev. I Finansaaret 1895—96 bevilgedes der første Gang et Tilskud til Fortsættelsesskoler. Paa det daværende Aars Finanslov bestemtes det, at der skulde gives 1,500 Kr. til Fortsættelsesskoler. Paa det indeværende Aars Finanslov er der bevilget 12,000 Kr., og nu er der til samme Formaal foreslaaet 24,000 Kr. Jeg paaskønner, at Kultusministeriet har foreslaaet dette Tilskud til Fortsættelsesskoler fordoblet. Men jeg tror ikke, det vil virke synderlig fremmende udover det, at de bestaaende Skoler — det er ogsaa til de bestaaende Skoler, det er bevilget — vil blive bedre stillet. Men man skulde tage Sigte paa noget mere, nemlig paa at faa flere Fortsættelsesskoler bygget paa Frivilligheden. Jeg vil derfor foreslaa, at Finansudvalget og Regeringen, navnlig den højtærede Kultusminister, bliver enige om at slette de sidste Ord i Teksten til den foreslaaede Bevilling paa 24,000 Kr., der lyder saadan: „der ikke drives af offentlig ansatte Lærere“. De Ord mener jeg bør udgaa. Man har naturligvis, da man foreslog dette, været bange for, at de Lærere, der vilde befatte sig med fortsat Undervisning for den konfirmerede Ungdom, af den Grund skulde forsømme Arbejdet i den Skole, hvor de var ansatte og oppebar deres Løn. Men det vil ingenlunde altid være Tilfældet.

Jeg tror, at hvor der er Lærere, der vil paatage sig et forøget Arbejde af Interesse for Oplysningens Fremme, skal man ikke være bange for ogsaa at sætte en saadan Lærer i Spidsen for en fortsat Undervisning. Det vil jo føre til, at denne Lærer vil komme til at tage Hjælp. Naturligvis forudsætter jeg hele Tiden, at det sker i Forstaaelse med Sogneraadet og Skolekommissionen paa det paagældende Sted. Men naar der er Stemning for at instituere en saadan Undervisning, mener jeg, at det skal tillades ogsaa de offentlig ansatte Lærere at staa i Spidsen for en Fortsættelsesskole ved Siden af.

Jeg skal dernæst omtale et Spørgsmaal vedrørende vore Seminarier. Vore Seminarielov er nu snart 20 Aar gammel. Der har flere Gange været Tale om at ændre den, men det er ikke blevet til noget. En tidligere Kultusminister, det nuværende 10de kongevalgte Medlem af Landstinget, foreslog i 1908 at ændre vor Seminarielov navnlig paa to Punkter: at stille større Fordringer ved Optagelsesprøven og instituere en offentlig Kontrol med den og at forbedre Privatseminariernes Kaar. Men dette Forslag blev ikke Lov. I alt væsentligt er vor Seminarieundervisning ikke undergaaet store Ændringer siden den første Tid, der blev oprettet Seminarier. Allerede den Gang blev det bestemt, at et Kursus skulde vare som Regel 3 Aar, undtagelsesvis 2 Aar. Man er dog gaaet til Ændringer paa forskellige Punkter. Man gik i sin Tid til Oprettelse af en Eksamenkommission, for at Prøverne kunde blive ensartede, men man gik bort fra det igen ved den nu bestaaende Seminarielov og indførte Eksamination paa selve Seminarierne under Medvirken af Censorer, udsendte af Staten. Men der skete alligevel et Brud med den gamle Ordning i 1894. Før den Tid lagde man nemlig al Vægten paa Afgangsprøven, man kontrollerede slet ikke, hvilken Uddannelse vedkommende Lærer havde faaet, men ved Seminarieloven, den nu bestaaende Lov, bestemte man, at enhver Elev skal gennemgaa mindst et 3-aarigt Kursus, være indstillet af Seminariet til Afgangsprøven og saa bestaa den. Man lagde Hovedvægten paa den Uddannelse, vedkommende Seminarieelev fik, og der gik man den rigtige Vej. Det er mig bekendt, at Svenskerne er gaaet langt videre i den Henseende end vi, og jeg har aldrig hørt noget om — men tværtimod Vidnesbyrd i modsat Ret-